

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Karjeras atbalsta aktualitātes skolu akreditācijas procesā

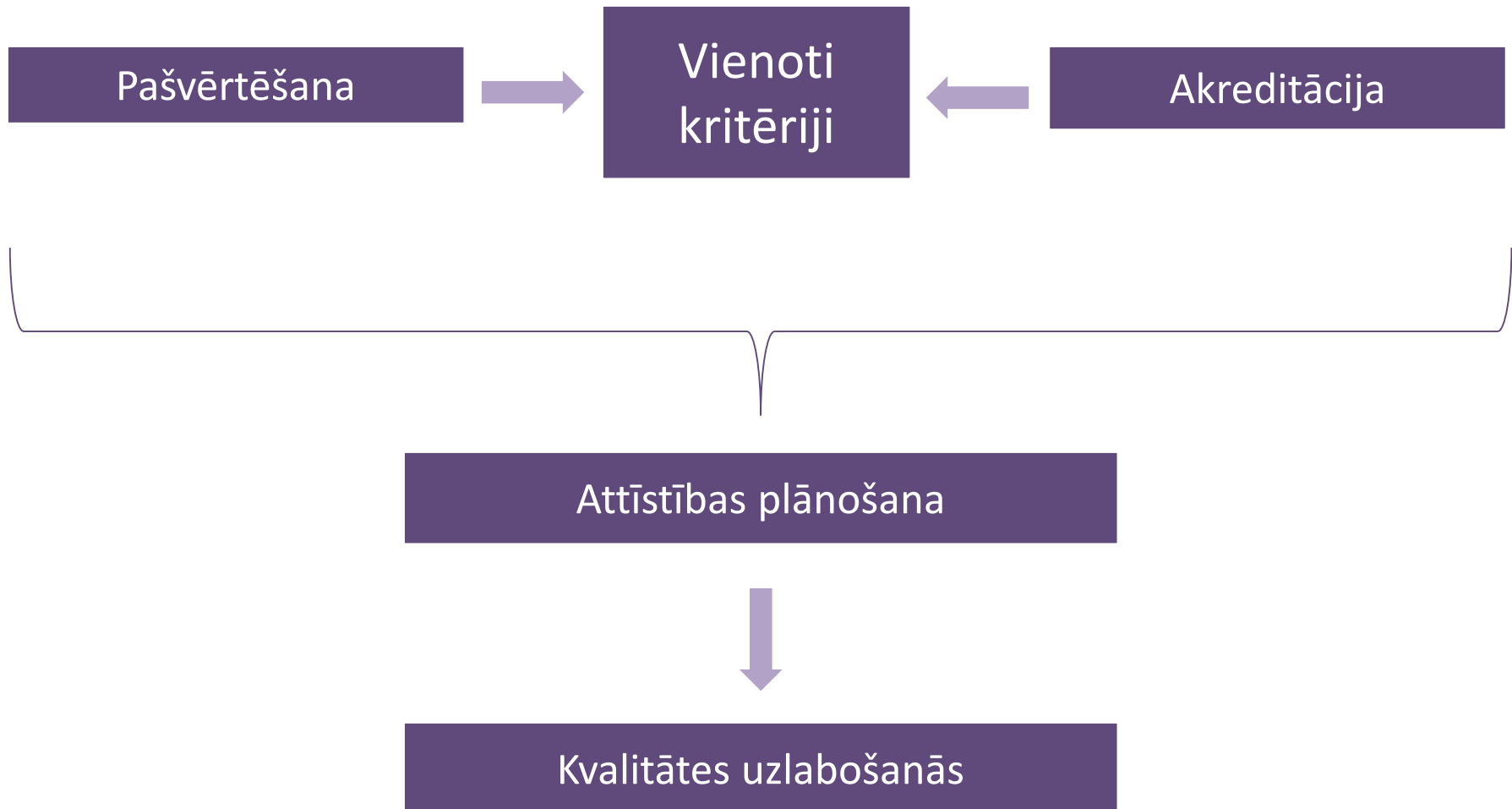
Kvalitātes novērtēšanas departamenta direktora p.i., direktora vietniece
Sarmīte Dīķe

Rīga, 25.04.2019.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes nodrošināšana

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Kādēļ nepieciešamas pārmaiņas vērtēšanas procesā?

Valsts līmeņa pārmaiņas

- Jauns izglītības saturs
- Jauna pieeja satura īstenošanai
- Valsts pieeja izglītības iestāžu finansējuma piešķiršanā
- Izglītības kvalitātes monitoringa procesa izveide

Izglītības iestāžu iekšējā vērtēšanas kārtība

- Pašvērtēšanas process
- Pašnovērtējuma ziņojums
- Dokumentācijas aktualizēšana

Akreditācijas procesa izaicinājumi

- Akreditācijas komisija, tās darbs
- Akreditācijā izmantotās metodes (dokumenti/birokrātija)
- Kvalitatīvie indikatori/kvantitatīvie indikatori
- Rekomendāciju kvalitāte

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Plānotās izmaiņas akreditācijā

Mērķis

- Pilnveidota **akreditācijas norise**, attīstot iesaistīto pušu vienotu izpratni par procesu, sasniedzamo rezultātu.
- Izveidota **monitoringa sistēma** mācīšanas un mācīšanās jautājumos, lai sniegtu atbalstu pārmaiņām izglītībā.
- Vērtējamo **jomu un kritēriju aktualizācija**:
 1. joma. Mācības un audzināšana;
 2. joma. Skolas attīstība un mācīšanās organizācija;
 3. joma. Vadība un vadīšana.
- Noteikti **kvantitatīvie rādītāji** (indikatoru, piemēram, *skolu pabeigušo skaits, otrgadniecība, kavējumi, pedagoģisko atbalstu saņēmušo skaits, pedagogu mainība u.c.*) un **kvalitatīvie kritēriji** (piemēram, *skolas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma, drošība un labjūtība skolā u.c.*), kas ļautu sekot izglītības kvalitātes dinamikai / progresam,
- Lielāka **uzmanība mācību procesam un atbalstam izglītojamajiem** (stundu vērošana, konstatējot kopējās tendences un pieejas mācību un audzināšanas procesā,
- Profesionālajā izglītībā lielāka uzmanība **DVB mācību kvalitātes nodrošināšanai**, iespējām izmantot apgūtās prasmes darba vietā.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vērtēšanas jomas un kritēriji: esošais un plānotais

1. Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas;

2. Mācīšana un mācīšanās:

- 2.1. mācīšanas kvalitāte;
- 2.2. mācīšanas kvalitāte;
- 2.3. vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa;

3. Izglītojamo sasniegumi:

- 3.1. izglītojamo sasniegumi ikdienas darbā;
- 3.2. izglītojamo sasniegumi valsts pārbaudēs darbos;

4. Atbalsts izglītojamiem:

- 4.1. psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts;
- 4.2. izglītojamo drošības garantēšana (drošība un darba aizsardzība);
- 4.3. atbalsts personības veidošanā;
- 4.4. atbalsts karjeras izglītībā;
- 4.5. atbalsts mācību darba diferenciacijai;
- 4.6. atbalsts izglītojamiem ar speciālām vajadzībām;
- 4.7. sadarbība ar izglītojamā ģimeni;

5. Izglītības iestādes vide:

- 5.1. mikroklimats;
- 5.2. fiziskā vide un vides pieejamība;

6. Izglītības iestādes resursi:

- 6.1. iekārtas un materiāltehniskie resursi;
- 6.2. personālrесursi;

7. Izglītības iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana:

- 7.1. izglītības iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana;
- 7.2. izglītības iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība;
- 7.3. izglītības iestādes sadarbība ar citām institūcijām.

1. Mācības un audzināšana

- 1.1. Mācību un audzināšanas saturs
- 1.2. Atbalsts mācību procesa individualizācijai, diferenciacijai un personalizācijai
- 1.3. Mācīšanas un mācīšanās kvalitāte
- 1.4. Mācību sasniegumi

2. Skolas attīstība un mācīšanās organizācija:

- 2.1. Skolas organizācijas kultūra
- 2.2. Izglītības vide, un tās pieejamība, resursi un drošība
- 2.3. Komunikācija un sadarbība

3. Vadība un vadīšana:

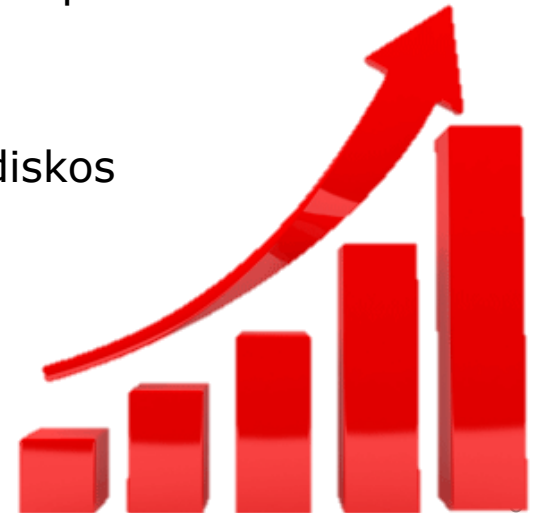
- 3.1. Izglītības iestādes vadītājs
- 3.2. Izglītības iestādes plānošana, īstenošana un analīze

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas attīstība – 2018.gads

1. Aktualizēta akreditācijas metodika -
<https://ikvd.gov.lv/akreditacija-vaditaja-novertesana/normativie-akti/>
2. Palielinājies vēroto mācību stundu īpatsvars akreditācijas laikā
3. Atbalsts izglītojamajiem – viens no nozīmīgākajiem aspektiem akreditācijā
4. Laba un pamatota (kvantitatīvie un kvalitatīvie rādītāji) izglītības iestādes darbības pašanalīze – pamats kvalitatīvam dialogam ar ekspertu
5. Samazinās akreditācijā vērtēto dokumentu skaits – dokumentus analīzē kā informācijas avotu, nevis tā juridiskos aspektus
6. Izveidojusies izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības vērtēšanas prakse

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Aktualizēta akreditācijas metodika

- 1. Uzsvars uz pedagoga individuālo darbu un atbalstu katram izglītojamajam**
- 2. Pastiprināta uzmanība mācību procesa individualizācijai un diferenciacijai**
- 3. Mācību mijiedarbība ar apkārtesošiem procesiem un pārmaiņām**
- 4. Audzināšanas plānošanas, īstenošanas un analīzes vērtējums**
- 5. Izglītības iestādes izvēlētā attīstības ceļa/identitātes izvērtējums**
- 6. Sadarbības un piedāvāto iespēju izglītojamajiem apzināšana**

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Mācību stundu / nodarbību vērošana

(Tiesiskais pamats vērošanai (tostarp bez brīdinājuma) – Darba devējam – Darba likums – tiesības kontrolēt darbinieku (izpildījums), Kvalitātes dienests – Izglītības likuma 20.pants / VBTAI – Bērnu tiesību aizsardzības likums 65.¹ pants, MK 29.11.2005. noteikumi Nr. 898 «Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas nolikums»)

Uzsvars:

- 1.Mācību saturs
- 2.Mācību stundas / nodarbības organizācija / norise
- 3.Komunikācija ar izglītojamo, tostarp vērtēšana un refleksija
- 4.Audzinašana
- 5.Tehnoloģiju izmantošana
- 6.Dažādu iespēju izmantošana (tostarp savstarpējā pedagogu sadarbība, kopienas resursi, karjeras izglītība utt.)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Eksperta loma

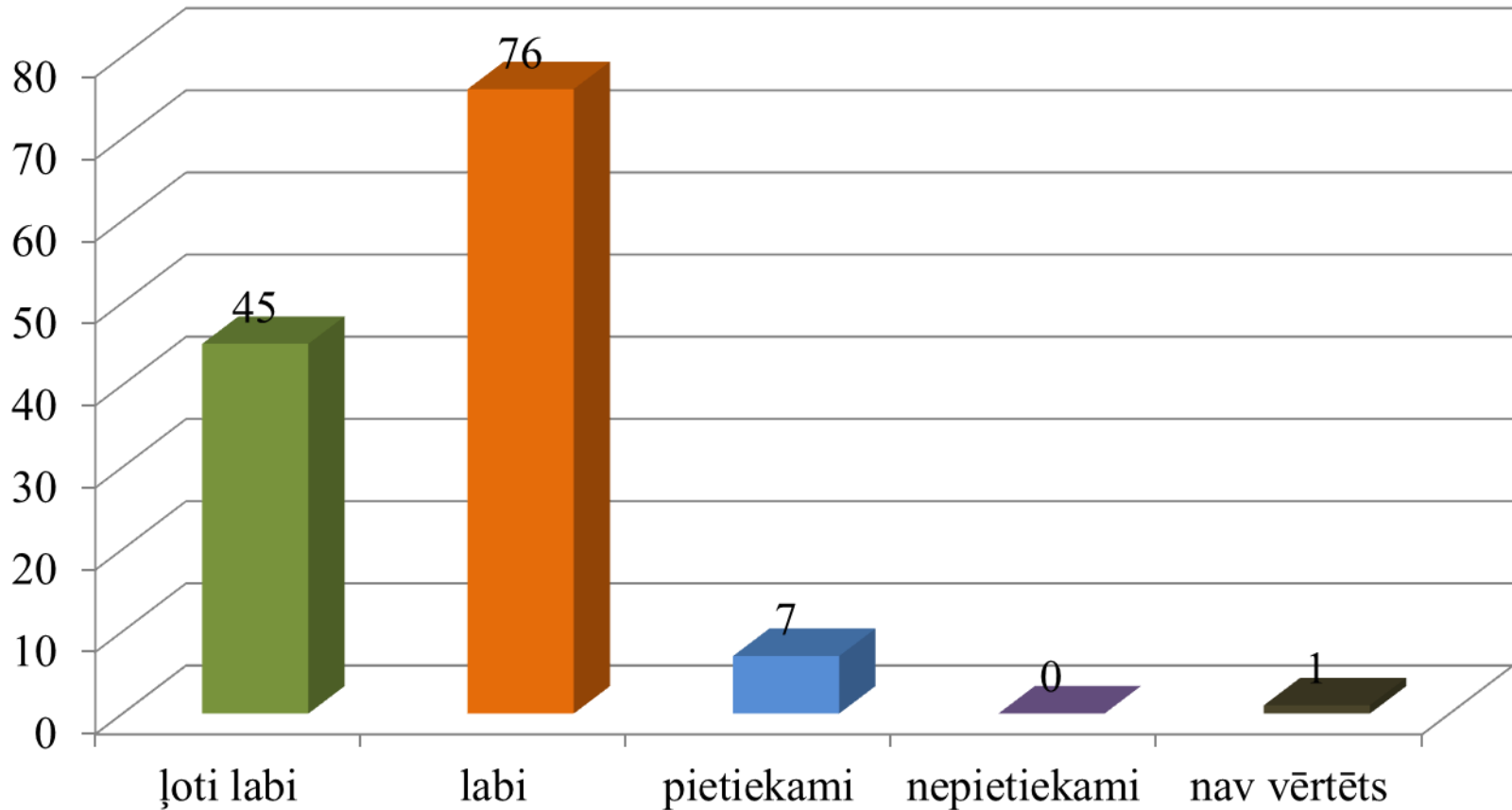
- Gan izglītības iestāde, gan tās dibinātājs vērtēšanas laikā var uzdot ekspertiem jautājumus, aicināt iedziļināties noteiktos aspektos, kā arī sniegt tos ieteikumus, kas ļauj meklēt jaunus / labākus attīstības ceļus, celt izglītības kvalitāti un padarīt izglītības iestādi par labāku izvēlētajā jomā
- Eksperta viedoklis – pamats jauniem pedagoģiskiem un vadīšanas meklējumiem, nevis tiešs direktīvs norādījums

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

2018.gada akreditācijas ekspertu komisijas vērtējumi kritērijā – atbalsts karjeras izglītībā

2018.gadā tika akreditētas 129 izglītības iestādes. Vienā iestādē šo kritēriju nevērtēja, jo izglītības programma tika īstenota ieslodzījuma vietā.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Akreditācijas ekspertu komisijas ieteikumi

Sadarbībā ar pašvaldību, karjeras izglītības pasākumu īstenošanai un koordinēšanai, nodrošināt **karjeras konsultanta piesaisti** izglītības iestādei

Izstrādāt izglītojamo vecumgrupām atbilstošu sistemātisku karjeras izglītības programmu izglītojamo interešu un spēju apzināšanai, iekļaut **karjeras izglītības jautājumus mācību un audzināšanas saturā sākumskolas posmā**

Sniegt plašāku un daudzveidīgāku **informāciju izglītojamajiem un viņu vecākiem par profesijām, to ieguves iespējām**

Izvērtēt organizēto **karjeras pasākumu lietderību un efektivitāti** nodrošinot atgriezenisko saiti

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Akreditācijas ekspertu komisijas ieteikumi

Nozīmēt **atbildīgo pedagogu par karjeras izglītības darbu** izglītības iestādē kopumā, karjeras izglītības pasākumu īstenošanai un koordinēšanai vēlams piesaistīt karjeras konsultantu

Pilnveidot un **dažādot karjeras izglītības pasākumus** iestādē, **vērst uz nākotnes profesiju pieprasījumu** un atbilstošu izglītojamo vispārējo prasmju attīstību.

Dažādot **sadarbību ar absolventiem** (studentiem un veiksmīgi strādājošajiem) karjeras izglītības motivācijas veidošanai izglītojamajos

Akcentēt karjeras izglītību mācību priekšmetu stundās, **saistot mācību satura apguvi ar reālā dzīvē nepieciešamajām prasmēm**

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Akreditācijas ekspertu komisijas ieteikumi

Izglītojamiem nodrošināt brīvi **pieejamu un daudzveidīgāku informāciju** par karjeras izglītību

Mērķtiecīgāk veidot izglītojamo **izpratni par karjeras izglītības pasākumiem**, atbilstoši izglītojamo spējām un interesēm

Nodrošināt **vizuāli uzskatāmāku un saturiski daudzveidīgāku informāciju**, informatīvos materiālus par karjeras izglītības jautājumiem un tālākizglītības iespējām

Nodrošināt daudzveidīgu un aktuālu informāciju par **tālākizglītības iespējām, darba pasaules daudzveidību, iesaistot izglītojamo ģimenes un absolventus, dažādu profesiju pārstāvjus, vietējos uzņēmumus iesaistīt karjeras pasākumu plānošanā, organizēšanā un īstenošanā**

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pozitīvais izglītības iestāžu darbībā

Mērķtiecīga un pieredzē pamatota izglītojamo iesaistīšana karjeras izglītības pasākumos karjeras konsultanta vadībā

Mērķtiecīgs, rezultatīvs, **daudzpusīgi organizēts darbs karjeras izglītībā**

Fakultatīvajās karjeras izglītības stundās atbilstoši vecumposmam tiek izziņātas izglītojamo spējas, intereses, mērķi un vērtības, veidota izpratne par izglītību, iespējām darba tirgū, apgūstas prasmes darba meklēšanā

Mērķtiecīgi tiek **veicināta izglītojamo piedalīšanās** dažāda mēroga – **izglītības iestādes, novada, valsts – speciālo un iespēju robežās arī vispārizglītojošo izglītības iestāžu konkursos, projektos, sporta sacensībās**

Karjeras izglītībā tiek izmantotas daudzveidīgas darba formas un metodes, pasākumu organizēšanā **tiek iesaistītas izglītojamo ģimenes, izglītības iestādes absolventi**

Tīmekļa vietnē izveidotā daļa "Karjera"- lielisks atbalsts karjeras izglītības sistēmās darbam, ļoti augstu vērtējama karjeras izglītības īstenošana izglītības iestādē. Tīmekļa vietnes saturs sniedz plašu, detalizētu informāciju par karjeras jautājumiem

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pozitīvais izglītības iestāžu darbībā

Izglītības iestāde iesaistās **starptautisko projektu īstenošanā**, kuru mērķis ir tieši saistīts ar karjeras izglītību, tādējādi sniedzot izglītojamajiem iespēju gūt priekšstatu par **karjeras veidošanas Eiropisko dimensiju**

Izglītības – uzņēmējdarbības kontaktpunkta darbība iestādes telpās kā atbalsts izglītojamo **karjeras izglītībai un mācību uzņēmumu veidošanai**

Plānveidīgi, tālredzīgi un mērķtiecīgi tiek īstenota karjeras izglītība, iesaistot maksimāli visas ieinteresētās puses – **izglītojamos, viņu vecākus, sabiedriskās organizācijas, absolventus, uzņēmumus**

Laba sadarbība ar profesionālās izglītības iestādēm

Izglītības iestādes dalība projektā ESF projektā SAM 8.3.5. „Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”

Mērķtiecīgi plānoti un organizēti karjeras izglītības pasākumi, informācija par pasākumiem regulāri atspoguļota izglītības iestādes tīmekļa vietnē, **sociālajos tīklos, elektroniskajā mācību vidē Moodle**

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

**Ir būtiski, lai katrs Latvijas bērns mācās ar prieku,
pabeidz skolu un iegūst kvalitatīvu, turpmākajai dzīvei
noderīgu izglītību.**

Paldies par uzmanību!